

Sygn. akt II K 503/17

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 02 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie – w II Wydziale Karnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Lucyna Brzoskowska,

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Klimek

Prokurator: Prok. Rej. Agnieszka Dobies

po rozpoznaniu na rozprawie sprawy:

K. N., syna M. i E. z domu D., urodzonego (...) w O.,

skazanego prawomocnymi – podlegającymi wykonaniu wyrokami:

1/ wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 27 – 03 - 2013r. w sprawie II K 1592/12 na karę 1 roku pozbawienia wolności,

2/ Sądu Rejonowego w O. z dnia 02 - 12 - 2015r. w sprawie II K 625/15 na karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności,

orzeka

I. na podstawie art. 85§1 i 2 k.k., art. 85ak.k., art. 86§ 1 k.k., art. 569 k.p.k. łączy kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami opisanymi wyżej i **wymierza skazanemu K. N. karę łączną 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności**

II. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zalicza okres rzeczywistego wykonania kary w sprawie II K 1592/12 od dnia 06.09.2016r., oraz okres od 23.09.2012r. do 24.09.2012r.,

III. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. pozostałe rozstrzygnięcia w połączonych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu,

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r.pr. E. K. kwotę 120zł (oraz 23% podatku VAT) tytułem wykonywania obrony z urzędu w postępowaniu sądowym,

V. na podstawie art. 624§1 k.p.k. zwalnia skazanego z ponoszenia kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa w całości.

sygn. akt IIK 503/17

UZASADNIENIE

K. N. został skazany następującymi prawomocnymi podlegającymi wykonaniu wyrokami:

1/ wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 27 – 03 - 2013r. w sprawie II K 1592/12 na karę 1 roku pozbawienia wolności,

2/ Sądu Rejonowego w O. z dnia 02 - 12 - 2015r. w sprawie II K 625/15 na karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności.

(dowód: informacja z K. k. 14-14v, odpisy orzeczeń k. 15-15v, k. 17-17v, k.19-19v, k.20-21, k.23-23v, k.24-24v, postanowienia k.16-16v, k.18-18v, k.22-22v, k.25-25v, informacje o wyroku k.9-11, informacja o pobytach k.28-30v)

Z wywiadu środowiskowego wynika, że skazany jest osobą, która ma problem alkoholowy, kilka razy wchodził z konfliktem z prawem. Na wolności miał negatywne wzorce wyniesione z domu rodzinnego, gdzie domownicy wykazują objawy uzależnienia od alkoholu. Przebywając na wolności skazany nie był w stanie sam zaprzestać nadużywania alkoholu, ani rozpocząć terapii.

Skazany K. N. orzeczoną karę pozbawienia wolności rozpoczął odbywać w AŚ w (...)–2016r. Do jednostki ZK w K. został przetransportowany w dniu 06-10-2016r. Osadzony z uwagi na uzależnienie od alkoholu oraz brak możliwości odbycia stacjonarnej terapii z uwagi na bliski termin końca kary, w/w odbył program krótkiej interwencji. Zachowanie osadzonego w warunkach izolacji penitencjarnej określane jest jako dobre. Na temat popełnionych przestępstw jak i dotychczasowego trybu życia skazany wypowiada się umiarkowanie krytycznie. W stosunku do funkcjonariuszy – regulaminowy. W środowisku współosadzonych funkcjonuje bezkonfliktowo. Nie brał udziału w zdarzeniach nadzwyczajnych. Nie były stosowane wobec niego środki przymusu bezpośredniego. W czasie odbywania kary skazany nie był ani nagradzany regulaminowo ani karany dyscyplinarnie. Ogółem zachowanie osadzonego zostało ocenione jako dobre.

(dowód: opinia o skazanym k.27v)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 568a § 1 k.p.k., który to został dodany do ustawy Kodeks Postępowania Karnego przez ustawę z dnia 20 lutego 2015r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) o zmianie ustawy – Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw - Sąd orzeka karę łączną bądź w wyroku skazującym, bądź w wyroku łącznym.

Jak zaś stanowi znowelizowany przez tą samą ustawę § 1 art. 569 k.p.k., jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, która prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący lub łączny w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu.

Wobec faktu, że ostatnie skazanie K. N. nastąpiło na mocy wyroku Sądu Rejonowego w O. wydanego po dniu 1 lipca 2017r. w przedmiotowej sprawie zastosowanie miały przepisy obowiązujące po 1 lipca 2015r. ze zmianami wynikającymi z powołanej ustawy z dnia 11 marca 2016r.

Jak wyraźnie stanowi art. 85 § 1 KK, w sytuacji, w której sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zachodzi konieczność orzeczenia kary łącznej. Sformułowanie "sąd orzeka karę łączną" w sposób niepozostawiający wątpliwości wskazuje, że zastosowanie omawianej instytucji jest obligatoryjne oraz, że jest to nakaz skierowany wyłącznie do sądu. Nadto jak stanowi art. 85 § 2 podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne, za przestępstwa o których mowa w § 1. Jednocześnie Sąd badał, czy zachodzą warunki z art. 85§3k.k.

W postępowaniu o wydanie wyroku łącznego należało zatem zbadać, czy K. N. popełnił dwa lub więcej przestępstw i czy wymierzono za nie kary tego samego rodzaju, bądź inne które mogą być połączone, i czy kary te podlegają wykonaniu w całości lub w części.

W przedmiotowej sprawie warunki do orzeczenia kary łącznej spełniają kara jednostkowa i kary łączne z wyroku łącznego wymierzone skazanemu wyrokami w sprawach 1-2 opisane jw. Wszystkie bowiem kary orzeczone wymienionymi wyrokami są karami tego samego rodzaju i podlegające łączeniu – tj. karami pozbawienia wolności.

Mając na względzie powyższe ustalenia należało z kolei zdecydować o wymiarze nowej kary łącznej. Zasady jej kształtowania zostały określone w art. 86 § 1, 3 i 4 kk i dodaną nowelą powołaną w pierwszej części wyroku - przepisem art. 85a kk. Zgodnie z pierwszym z powołanych przepisów Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności; karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach.

Wydając wyrok łączny, Sąd może się kierować jedną z trzech zasad:

a/ kumulacji - orzeczona kara jest sumą kar jednostkowych,

b/ absorpcji - wymierza się karę w granicach najsurowszej z podlegających połączeniu kar jednostkowych/,

c/ asperacji - częściowej absorpcji.

Zarówno w doktrynie prawa karnego, jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtowało się stanowisko, że prymat w zakresie wymiaru kary łącznej winna mieć zasada tzw. asperacji – t. j. wymierzanie kary łącznej powyżej najwyższej z kar wymierzonych, a poniżej sumy kar.

Wskazuje się również, że kara łączna nie może pogarszać sytuacji skazanego, nie może jednak stanowić zbyt znacznej premii – płynącej z faktu popełnienia większej liczby przestępstw.

Podkreśla się również, że „Wymiar kary łącznej powinien uwzględniać potrzeby prewencji generalnej i indywidualnej. Nie podlega ponownej ocenie kwestia zawinienia i stopnia społecznej szkodliwości poszczególnych popełnionych przez sprawcę przestępstw. Wielość popełnionych przez sprawcę przestępstw wpływa na ocenę społecznego niebezpieczeństwa sprawcy będąc jego istotnym czynnikiem prognostycznym [K. Buchała, Wymiar kary łącznej, PiP 1972, nr 1, S. 55 i nast.; M. Szewczyk, Kara łączna w polskim prawie karnym, s.78 i nast.]” (P. Hofmański i L. Paprzycki w komentarzu do art.86 k.k.-Lex Polonica Maxima)

W doktrynie podnosi się, że kara łączna powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy (tak P. Kardas, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny, s. 926), tym samym jej surowość powinna wzrastać wraz z liczbą popełnionych przez sprawcę przestępstw. Stanowi to wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy, jak również nieopłacalności przestępczej działalności (zob. M. Szewczyk, Glosa do uchw. SN z 20.1.2005 r., I KZP 30/04, OSP 2005, Nr 9, poz. 102; zob. także wyr. SA w Warszawie z 12.7.2000 r., II AKA 171/00, OSA 2001, Nr 2, poz. 5; wyr. SA w Łodzi z 20.9.2001 r., II AKA 154/01, KZS 2002, Nr 12, poz. 70).

Sąd wymierzając karę łączną, jest zobowiązany wziąć pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a więc takiego oddziaływania na sprawcę, aby ten nie naruszał w przyszłości porządku prawnego. Jednocześnie reakcja karna skupiając się na sprawcy, musi być efektywna, tj. niedopuszczalne jest orzekanie kar, które będą przez sprawcę trywializowane, czy wręcz wkalkulowane w "koszty" przestępstwa. Dyrektywa prewencji indywidualnej ma zatem dwa podstawowe cele, tj. zapobiegać popełnianiu przestępstw oraz wychować sprawcę.

Pierwszy z nich może być osiągnięty przez indywidualne odstraszenie oraz uniemożliwienie popełniania przestępstw, drugi przez resocjalizację. W przypadku orzekania kary łącznej, pozytywny aspekt dyrektywy prewencji generalnej będzie natomiast realizowany w pierwszej kolejności przez utwierdzenie w świadomości społecznej przekonania o egzekwowaniu prawa oraz akceptacji orzeczonej kary jako sprawiedliwej, stanowiącej podsumowanie przestępczej działalności skazanego (por. J. Wojciechowska, [w:] G. Rejman (red.), Kodeks karny, s. 921).

Na tle realiów niniejszej sprawy Sąd uznał, że celowym jest zastosowanie tzw. zasady asperacji, co wyraża się w wymierzeniu kary w wysokości poniżej sumy kar podlegających łączeniu.

Podkreślić należy, że skazany K. N. dopuścił się czynów o znacznym stopniu społecznej szkodliwości. Za taką oceną przemawiają kwalifikacje prawne przypisanych mu przestępstw, ich ilość oraz orzeczone kary.

Takie zachowanie skazanego świadczy o braku poszanowania dla porządku prawnego, a wręcz chęci uniknięcia konsekwencji związanych z rygiorem odbywania orzeczonych prawomocnie kar pozbawienia wolności.

Wobec powyższego uznać należy, że zastosowanie zasady absorpcji jest nieuzasadnione i byłoby niezrozumiałe, także z uwagi na cele ogólnoprewencyjne, jakie kara kryminalna winna spełniać.

Okoliczności podane w opinii z ZK w K. (opisane jw.) miały duży wpływ na ocenę skazanego i na wymiar kary łącznej w wyroku łącznym.

Wobec powyższego Sąd uznał, że wymierzona kara łączna będzie adekwatna do ilości i wagi popełnionych przestępstw, jak również ma na uwadze postawę skazanego przed i po ich popełnieniu.

Ważąc zatem powyższe okoliczności Sąd uznał, że kara łączna pozbawienia wolności w wymierzonym wymiarze będzie karą odpowiednią z punktu zasad wyrażonych w nowym przepisie art. 85a kodeksu karnego, która spełni cele zarówno prewencji indywidualnej, jak i generalnej.

Sąd pozostawił do odrębnego wykonania pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach, a nie objęte niniejszym wyrokiem, zaś w pozostałym zakresie postępowanie umorzył .

Zaliczono na poczet orzeczonej w pkt I wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okres wykonywania kary jak w pkt III.

W pkt IV wyroku mając na uwadze fakt, że skazany był reprezentowany przez obrońcę ustanowionego z urzędu, a koszty tej obrony nie zostały opłacone w całości, ani w części Sąd zasądził stosowne wynagrodzenie od Skarbu Państwa na rzecz r. pr. E. K..

Sąd w oparciu o art.624§1 k.p.k. zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uwzględniając jego aktualną sytuację materialną i brak dochodów.